Rettsmedisinsk protokoll for undersøkelse av pasient som angir seksuelt overgrep

Mottak
Oslo
SO nr.

PASIENT	F. DATO

For å aktivere avkrysningsboks, høykreklikk – egenskaper - standardverdi "aktivert"

Kvinne ☐ Mann ☐

ANKOMST

Sted	Ukedag/dato/kl.

LEDSAGET AV

Navn **Navn. men ikke privatadresse og telefon!**	Relasjon

ANMELDELSE

Politidistrikt	Anmeldelsesnr.

MEDISINSK UNDERSØKELSE UTFØRT

Sted	Dato/kl.
Lege	Sykepleier / annet helsepersonell
Mottakssamtale med (navn)	
Eventuelle andre personer til stede ved samtale/undersøkelse	

FRITAK FRA TAUSHETSPLIKT MÅ FORELIGGE FØR UTLEVERING AV PROTOKOLL.

PRESISERER FRITAKET AT DET OMFATTER RETTSTOKSIKOLOGISKE ANALYSESVAR FØR UTLEVERING AV SLIKE RESULTATER?

☐ JA ☐ NEI **Viktig ! bekrefter at du har generelt og ev spesifikt fritak for rusanlysene**

DOKUMENTASJON UTLEVERT TIL POLITIET

Protokoll utlevert/sendt av		Dato
Til navn/signatur	Politidistrikt v/ Kopi til Den rettsmedisinske kommisjon **Husk!**	
Sikret materiale utlevert av		Dato
Til navn/signatur	Politidistrikt v/	

UNDERSØKTES FORKLARING (kortfattet gjengivelse)

Skal være kortfattet skrevet med bevissthet om at vi kan misforstå/misgjengi hendelsen

Tidspunkt for og varighet av det angitte overgrep

Åsted (hjemme, leilighet, bil, gate etc.)

Gjerningsperson (kjent, ukjent, antall, ikke navn)

Ikke navn eller signalement, slik info kan beholdes i notats form

Hvis flere gjpersoner og spesifikke handlinger kan knyttes til den enkelte, kan de kalles A, B, C eller nr1, nr2 etc

Tvang/trusler (verbalt, handling etc.)

Sjikane kan også ta med her, har betydning for å forstå krenkelsen

Vold

Inntatt legemidler/rusmidler e.l.

Synliggjør frivillig inntak vs påført inntak. Ved mistanke om påført rus – hva begrunnes mistanken i

ANGITTE SEKSUELLE OVERGREP

	Ja	Nei	Vet ikke	Ikke spurt
Inntrengning i skjede m penis				
Inntrengning i endetarm m penis				
Inntrengning i munn m penis				
Pasientens kjønnsorgan slikket/sugd				

					Hvor/hva/hvilke:				
Kondom benyttet					skjede	endetarm	munn	kropp	tøy
Glidemiddel benyttet									
Sædavgang									
Inntrengning med finger/-re									
Inntrengning med fremmedlegeme									
Berøring med penis									
Pasient er sugd / slikket på / kysset									
Seksuelle handlinger pas har måttet utføre									

Kommentarer

Her utdypes beskrivelsen mht de seksuelle handlinger, eks om inntrenging forsøkt i noen kroppsåpning (juristene vile ikke ha avkrysningsboks for dette) . Andre eks
"Alle gjerningsmenn penetrerte vaginalt, mann nr2 også analt"
"Kondom brukt vaginalt, ikke i munn"
"kysset overalt – til og med i øyet"
"hele kroppen smurt inn med bodylotion"

HANDLINGER ETTER ANGITT OVERGREP

	Ja	Nei
Tørket seg		
Dusjet/badet/vasket		
Skylt kroppsåpning		
Oppkast		
Pusset tenner		
Hatt vannlating		
Hatt avføring		
Skiftet tøy		

Kommentarer

Her utdypes ev handlinger foretatt mellom hendelse og ankomst legevakten, eks "byttet bukse men har beholdt øvrig tøy på"

MEDISINSKE OPPLYSNINGER

Siste menstruasjon:

Prevensjon:

Frivillig seksuell kontakt, siste tilfelle før undersøkelsen:

☐ innen siste døgn ☐ siste 2–3 døgn ☐ 4–7døgn siden ☐ mer enn en uke siden ☐ aldri tidligere ☐ ikke spurt

Hvis innenfor siste uke, hvilken seksuell kontakt?

Forklar at spørsmålet skyldes behov for å vite om sikrede spor kan inneholde materiale fra andre enn oppgitt gjerningsperson. Stort sett er det nok å vite "anvendt kroppsåpning" og om det fortsatt kan være spytt/sæd fra frivillig partner på kroppsoverflate.

Andre relevante helseopplysninger

Generell helse og gynekologisk.

Obs pasienter kan lette glemme gjenomgåtte hendelser som ikke plager dem nå.

Hudlidelser – tendens til blåmerker

Gynekologisk helse; menarche, underlivslidelser inkl utflod/kløe (vaginoser kan gi rødme og rifter), operasjoner – svangerskap/abort/fødsler

Faste medisiner

Vær bevisst mht hva du observerer og hva undersøkte angir

PASIENTENS TILSTAND VED UNDERSØKELSEN

	Angitt av pasient	Observ.
Følelsesmessig kontroll		
Fjern, vanskelig å få kontakt med		
Apatisk		
Mimikkfattig		
Innskrenket oppfatningsevne		
Husker lite		
Trett/sliten		
Deprimert, trist		
Gråt		
Rastløs/urolig		
Angir frykt / angstpreget		
Skvetten		
Uttrykker sinne / er aggressiv		
Umotivert latter		
Usammenhengende fremstilling		
Sjokkpreget		
Skittenhetsfølelse		
Smittefrykt		
Traumegjenopplevelse		
Uvirkelighetsopplevelse		

	Angitt av pasient	Observ.
Blekhet		
Skjelvinger		
Frysninger		
Kaldsvette		
Kvalme/brekninger		
Magesmerter		
Pustevansker		
Kvelningsfornemmelse		
Svimmelhet		
Hjertebank		
Smerter, hvor:		
Annet		
Tegn på rus:		
Lukt		
Snøvlete tale		
Samtale vanskelig		
Sløv		
Ustø gange		
Oppgiret, "høy"		

Puls	**Høyde (ev selvrapportert)**	**presiser om det er målt el selvrapp!**
Blodtrykk	**Vekt (ev selvrapportert)**	
Pupillstørrelse	**Tp**	gr

VIKTIG RUBRIKK:

UTFYLLENDE BESKRIVELSE AV PASIENTENS TILSTAND

Legg vekt på psykiske og fysiologiske stressreaksjoner, samt hva pasienten angir om tilstanden i tiden etter angitt overgrep. Hvis observasjoner fra flere personer, presiser hvem som har observert hva.
Beskriv ev synlige tegn på rus/legemiddelpåvirkning.
Beskriv også ev kommunikasjonsvansker pga språk/annet.

Beskriv i ord det som er observert og angitt, fra første helsepersonell kontakt som er dokumentert (eks ambulanse transportjournal).

De ulike personers observasjoner resymeres for seg ettersom de kommer inn i bildet – eks ambulansen – mottagende sykepleier – lege – etter undersøkelse; da får man frem hvordan den undersøkte kan variere i adferd ila tiden man har kontakt . Spl observasjoner kan for eksempel markeres m "S" i skjema, legens med "X" – forklar dette i tekst !

Rustegn beskrives grovt, jfr avkrysningsrubrikkene

KLÆR OG ANDRE GJENSTANDER SIKRET

- Relevant tøy/gjenstander, dvs. som er tilsølt, skadet. eller hvor det kan ha vært etterlatt spor
- Truse/truseinnlegg bør sikres rutinemessig
- Plagg pakkes hver for seg i henhold til sporsikringsinstruks

KROPPSUNDERSØKELSE (skader, flekker og fremmedmateriale på kropp)

Se etter misfarging, hevelse og defekter i hud, brukne negler etc. Spør etter ømhet.
Ved opplysning om kvelertak/halsgrep: Se etter punktblødninger på slimhinner i øyne/munn og på hud bak ørene.
Ved opplysning om lugging: Gre håret for løse hår, se etter hårtap og punktblødninger i hårbunn.

- Funn nummereres, lokaliseres, beskrives (farge, form, størrelse etc.) i tekst og på egne skisser
- Funn fotograferes vinkelrett med fotolinjal
- Fremmedmateriale (fibre, fastsittende flekker etc) sikres i henhold til sporsikringsinstruks

BRUK NORSKE ORD:

Bulla: blemme
Ekkymose: større bloduttredelse i hud, beskriv misfarging, form og størrelse
Ekskoriasjon: hudavskrapning
Erosjon: overfladisk slimhinnesår
Erytem, rubor: rødme i huden
Distorsjon: forstuvning
Hematom: bloduttredelse med hevelse i hud/underhud, beskriv misfargingen og hevelsen
Kontusjon: knusningsskade, støtskade
Lacerasjon: knusningsrift, opprivning, vevsskade
Nekrose: dødt vev
Petekkie: punktblødning
Ruptur: bristning, rivningssår
Ødem: hevelse/vevsvæskeutsivning i bløtvev

VURDER ETTER UTSEENDE OM SKADENE SKYLDES

Stump vold	(bloduttredelse, trykkmerke, hudavskrapning, vevsknusning, rift)
Skarp vold	(stikksår, skjæresår, huggsår. Disse har skarpe kanter og jevn bunn, i motsetning til rifter)
Termisk skade	(forfrysning, forbrenning)

Grov vurdering som angitt over, må kunne forventes av vanlige leger og kunnskap om noen diff diagnoser (eks hudinfeksjon, eksem etc)

FUNN VED KROPPSUNDERSØKELSE

FUNN	HODE/HALS / ANSIKT	Skisse	Foto
Nr./lokalisasjon/ beskrivelse	**Her bør også negative funn presiseres, slik at det fremgår hva som er vurdert;** **Hodebunn (hevelser, ømhet, unormalt hårtap)** **Pupiller størrelse egalitet ev reaksjon** **Punktblødninger ved øyne/ører (inkl otoskopi) kinn, munn** **Ev tegn/symptomer til hjernerystelse** **Ev tegn/symptomer til vold mot hals**		
Vurdering			

FUNN	HODE/HALS / ANSIKT	Skisse	Foto
Nr./lokalisasjon/	1 Halsen, v side nedad fortil;		
beskrivelse	Like over kravebensknoken; en langsgående, oval misfarging; 2x3cm; spettet rødblå, relativt velavgrenset, intakt hudoverflate . Det er ingen øvrige misfarger/hudforandringer ved hals; det foreligger ikke punktblødninger ved øyne/ører/kinn/munnhule, hun er ikke hes, angir ikke svelgsmerter. Ansikt/hodebunn er uten hudforandringer. Pupiller jevnstore reagerer normalt på lys		
Vurdering	**1) Bloduttredelse, kan være etter stumpt traume som trykk, gnidning, men størrelse og det spettede preget kan også godt passe med sug/undertrykk**		

FUNN	ARMER/HENDER	Skisse	Foto
Nr./lokalisasjon/	2 V overarm, på innsiden opp mot skulderhulen;	x	x
beskrivelse	En gruppe rund-ovale kraftige misfarginger til dels sammenflytende, som en nedadvendt hestesko i en større oval 8x10 cm hvor midtre og øvre del er noe svakere blålig misfarget. De fire kraftigste elementene er mørkt rødbrune noen er litt blekere sentralt , størrelse 1,5 – 2 -4 cm /diam, Hudoverflaten er intakt i hele området 3 H underarm bøyesiden nær håndleddet; To halvsirkeformede hudskader som står mot hverandre; som en tverrgående oval 3x4cm. Randsonen er ca 0,2 cm bred, består av en brutt stripe av overfladiske hudskader hvert element ca 0,5 cm langt; ytterste hudlag borte, tørr sårbunn uten hinne, myke hudfiller hovedsakelig på sentrumssiden. Det er flest slike elementer mot tommelsiden. Sentral hud er intakt m/uten misfarge. 4 H underam tommel/strekkesiden ; 11 tverrgående spoleformede striper, kantene relativt skarptrukene, sentral hud er blekere, tynnere og glattere enn omgivende hud. Stripene er ca 2 -3 cm lange, bredde 0,2 -0,3cm , innbyrdes avstand 0,5- 1,5cm, enkelte krysser. Total utbredelse anslått 4x7-8 cm (bedømt fra foto)		
Vurdering	**2) Bloduttredelser etter stumpe traumer som støt/trykk; grupperingen og lokalisasjonen kan passe med grep. Eksakt alderbestemmelse er vanskelig, kan være fra en til flere dager gamle** **3) Hudavskrapning hvor skrapretning er fra periferi mot sentrum; det oppbrutte mønsteret og størrelsen er vel forenlig med bitt. Skaden har ferskt preg; hudfillene er tynne og myke.** **4) Tilhelede sårskader/arr (kan vi si noe om hvor dype de opprinnelige sårene har vært?)** **Det ensartede preget og den skrape, jevne avgrensingen tyder på gjentatt skade med samme redskap, antakelig skarpt. Kan være selvpåført.** Kortere versjon om det anses ha mindre betydning for aktuelle sak;		

FUNN	BRYSTKASSE/ MAGE / RYGG/SETE	Skisse	Foto
Nr./lokalisasjon/			
beskrivelse	**Ikke glem de indre organers tilstand; er det undersøkt mht indre skade, så beskriv det! Referer ev billdeddiagnostikk eller henvisninger/innleggelser for dette**		
Vurdering			

FUNN	BEN/FØTTER	Skisse	Foto
Nr./lokalisasjon/ beskrivelse	**TIPS I SKADEBESKRIVELSEN** **Systematisk ovenfra ned, en ekstremitet ad gangen. Ekstremiteter har bøyesider og strekkesider; inn- og utside kan fungere på ben og overarmeer, men vedr hender og underarmer er det bedre å bruke tommelside og lillefingerside** **<u>Nr lokalisasjon ev avstand til anatomisk punkt eller gulv;</u>** **Hva ser du (misfarging,hudskade etc), form/retning.** **Hvis det er en gruppe som hører sammen, angi dette og totalutbredelsen av denne; dvs fra oversikt til detalj. Hvis man skal beskrive detaljer på enkeltelementer i gruppen kan de navnes eks 1a, 1b, 1c etc** **Ved misfarginger; farge, hudoverflate, velavgrenset el ikke, ev avblekbarhet (testes ved rødme)** **Ved hudskader; helt overfl eller dypere/gjennomgående; kanter og sårbunns beskaffenhet.** **Størrelse - innbyrdes avstand** **Skisse og foto nummereres i overensstemmelse med beskrivelsen**		
Vurdering			

FUNN	ANNET	Skisse	Foto
Nr./lokalisasjon/ beskrivelse			
Vurdering			

GENERELT

☐ JA ☐ NEI Er hele kroppen undersøkt?

☐ JA ☐ NEI Skader er tegnet

☐ JA ☐ NEI Skader er fotografert

☐ JA ☐ NEI Foreligger medisinske funn/sykdom som kan innvirke på skadebildet eller ikke er relatert til et eventuelt overgrep? Herunder hudfarge hvis denne kan medføre at bloduttredelser vil være vanskelige å se.

☐ JA ☐ NEI Er det sikret sporprøver fra kroppsoverflate mht hudceller/spytt/sæd/flekkmateriale?

Husk å ta kopi av sporprotokollen som vedlegg til denne rettsmedisinske protokollen! Det er ok for rettsapparatet at det her nevnes i ord hvorfra man har tatt prøver fra kroppsoverflaten

Kommentar; **Her kan man sette inn tekst som gjelder flere beskrevne funn eks;**
"Hvor intet annet er bemerket er hudoverflate intakt"
"Målsetting fra foto kan ikke anses som eksakte mål, men anslag"
"Nøyaktig tidsangivelse for de beskrevne funn er vanskelig men de kan ha oppstått innenfor de siste ..... døgn"

Jobb systematisk også mht us av kroppsåpning; begrunn hvorfor man ev ikke undersøker

UNDERSØKELSE AV KROPPSÅPNINGER

MUNNHULE

Skisse	Foto

Undersøkt ☐ JA ☐ NEI

Eventuelle avvik beskrives:

Vurdering:

YTRE KJØNNSORGANER, KVINNE

Skisse	Foto

Undersøkt ☐ JA ☐ NEI

Hos ungdom: Vurder pubertetsutvikling (behåringens utbredelse, de små kjønnsleppers utseende, små glatte eller voksent foldet og pigmentert)
Eventuelle avvik beskrives:

Juristene synes dette kan være genant – men trening mht beskrivelse fremtvinger en bedre observatør og bevissthet mht hva man skal se etter!

Vurdering:

SKJEDE OG LIVMORTAPP

Skisse	Foto

Undersøkt ☐ JA ☐ NEI

Vask og hanskeskift foretatt før indre undersøkelse ☐ JA ☐ NEI

Undersøkelsesinstrument (spekel) fuktes helst med saltvann, er fuktet med: ☐ saltvann ☐ gel/ glidemiddel

Eventuelle avvik beskrives (skader, rødme, hevelse, fremmedlegeme, utflod, ev. aldersforandringer i slimhinne hos eldre kvinner):

Vurdering:

PENIS OG PUNG

Skisse	Foto

Undersøkt ☐ JA ☐ NEI

Eventuelle avvik beskrives:

Vurdering:

ENDETARMSÅPNING

Skisse	Foto

Undersøkt utvendig ☐ JA ☐ NEI

Undersøkt innvendig ☐ JA ☐ NEI

Vask og hanskeskift foretatt før indre undersøkelse ☐ JA ☐ NEI

Undersøkelsesinstrument (anoskop) fuktet med: ☐ saltvann ☐ gel/glidemiddel (oftest nødvendig, bruk lite)

Eventuelle avvik beskrives (skader, rødme, hevelse, fremmedlegeme, spenning i lukkemuskel, sykdom, hemoroider, eksem):

Vurdering:

Her kan man med fordel ha en "lathund" eller mal ferdig utfylt å kopiere inn (gjelder word modellen)

PRØVETAKING OG BEHANDLING

RUSMIDDELPRØVER		JA	NEI	Tidspunkt for prøvetaking
RUSMIDLER / LEGEMIDLER	**Blod til rusmiddel us., tatt**			
	Urin til rusmiddel us., tatt			
	Rusmiddelprøve sendt til analyse			

MEDISINSKE PRØVER		JA	NEI	Resultat
GRAVIDITET				
SEKSUELT OVERFØRBAR SYKDOM	**Klamydia**			
	Gonoré			
	Hepatitt B			
	Hepatitt C			
	HIV			
	Syfilis			
	Herpes			
ANNET, HVA				

MEDISINSK BEHANDLING		JA	NEI	Hva
BEHANDLING GITT	**Mot klamydia**			
	Mot graviditet			
	Hepatitt B-vaksinasjon påbegynt			
	HIV-profylakse gitt			
ANNET, HVA				
				Tidsrom
SYKMELDING				
ERKLÆRING TIL SKOLE				

OPPSUMMERING

Følgende punkter skal dekkes: alder, kjønn, tid fra angitt overgrep til undersøkelse.

1 Sammenfatning av den følelsesmessige tilstand / stressreaksjoner som er observert under undersøkelsen, ev også hva som er angitt om dette av pasient / andre om tiden fra det angitte overgrepet frem til undersøkelsen.
Angi om det foreligger / ikke foreligger tegn på rusmiddelpåvirkning, hvilke ev tegn, og når ev rusmiddelprøver er tatt.

2 Sammenfatning av skader/funn på kropp, klær og effekter, med vekt på spor etter den vold/tvang som er utøvd.
Alternativt: ingen synlige skader. Resymé av hvilket tøy som er sikret, og hvor fra kroppsoverflate det er sikret sporprøver.

3 Sammenfatning av funn ved kroppsåpninger og hvor / hvilke prøver som er tatt for å dokumentere seksuell kontakt. Resymer hvor fra kjønnsorgan/kroppsåpninger det er sikret sporprøver. Er seksuell kontakt indikert ved undersøkelsesfunn (f.eks. ved skade på kroppsåpning) eller er slik dokumentasjon avhengig av videre analyser av innsamlet materiale?

4 Sammenfatning av prøver som er tatt mht sykdom eller graviditet, og hvilke kontroller/ tidsforløp som er nødvendige for å avklare dette. Opplysning om behandling av skader og ev. sykmelding.

Hvis politi/påtalemyndighet stiller spesifikke spørsmål i et mandat, f. eks om skadene passer med undersøktes forklaring, skal denne vurderingen utformes som eget dokument.

- årig kvinne/man som undersøkes ... timer/døgn etter angitt overgrep
(hører alltid med, har falt ut av protoypen)

1. Sammenfatning av den følelsesmessige tilstand / stressreaksjoner
Kopier og trekk sammen beskrivelsen foran i protokollen

2. Sammenfatning av funn ved inspeksjon av kropp/klær

Det er sett (relevante skader);
- **hode; her kan man sette bloduttredelser/hudavskranpinger etc**
- **hals;**
- **armer**

Det er vurdert at undersøkte hadde hjerneystelse / /holdepunkt for ribbensbrudd (dvs resymer påviste og mistenkte indre skader)
Det foreligger ellers arrdannelser, piercineger, hudlidelser etc (funn sett men uten betydn for skadebildet kan resymeres til slutt

Resymer hvilke plagg som er sikret; ev intet tøy sikret
Resymer prøver sporprøver fra kroppsoverflate?

3. Sammenfatning av funn ved inspeksjon av kroppsåpninger / sporsikring
Resymer det som er undersøkt og ev pos/neg funn
Resymer hvorfra det er tatt sporprøver ev bare at det er tatt sporprøver jf vedlagte oversikt

4. Sammenfatning av medisinsk behandling
Står nå på foregående side - resymeres kort.
Husk sykmeldng /erkl til skole
Husk også tiltak vedr behandlingstrende skader / innleggelser/observasjonsopphold (pga skade/intoksikasjon/psykososiale forhold)

RESYMÉ PRØVESVAR

Få med at førstegangsprøvene kun er 0-prøver!

Eks;

Det er ikke konstatert seksuelt overførbar sykdom ved førstegangsundersøkelsen, dvs ingen tegn til at hun hadde slik sykdom forut hendelsen. Hun er imidlertid ikke sluttkontrollert mht HIV, hepatitt B/C og syfilis, hvorfor vi ikke kan vurdere evt smitte.

Det er ikke konstatert seksuelt overførbar sykdom hos henne, heller ikke graviditet. Hun er sluttkontrollert

Det er /ikke påvist rusmidler verken i blod eller urin; svar fra Nasjonalt Folkehelseinstitutt, Divisjon for rettstoksikologi og rusmiddelforskning vedlagt. For vurdering av rusmiddelanalysene henvises til Nasjonalt Folkehelseinstitutt.

RESYMÉ OPPFØLGING

Har det vært oppfølging ved mottaket? ☐ JA ☐ NEI

Hvis ja, hvilken type og når?

Har pasienten vært henvist til oppfølging annet sted? ☐ JA ☐ NEI

Hvis ja, hvilken type og hvor?

Fra oppfølging ved mottaket kan følgende resymeres om forløpet:

UNDERSKRIFT

Dato:

Lege (signatur og stempel):

Kontaktadresse og telefon:

SKISSE 1

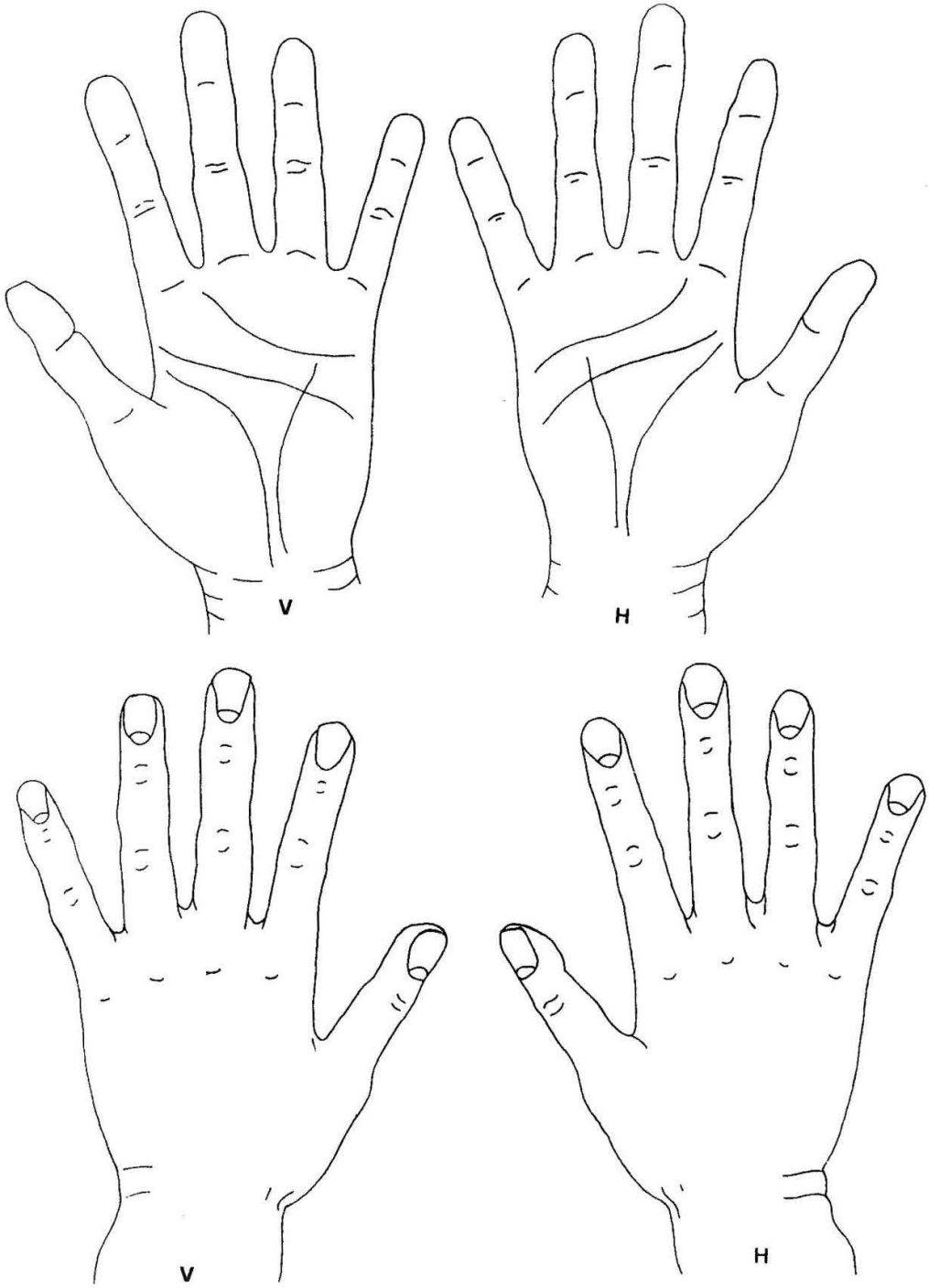

SKISSE 2

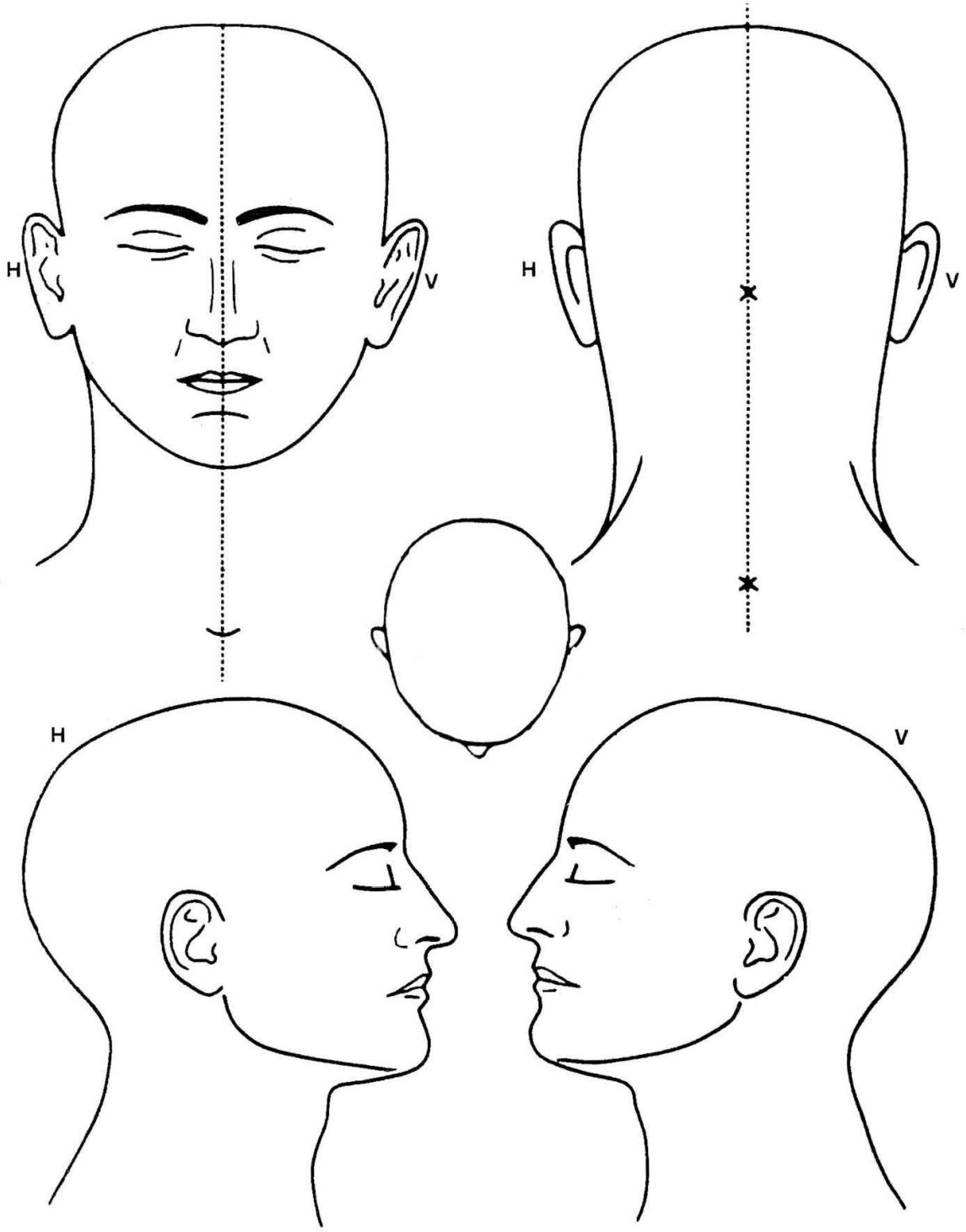

SKISSE 3

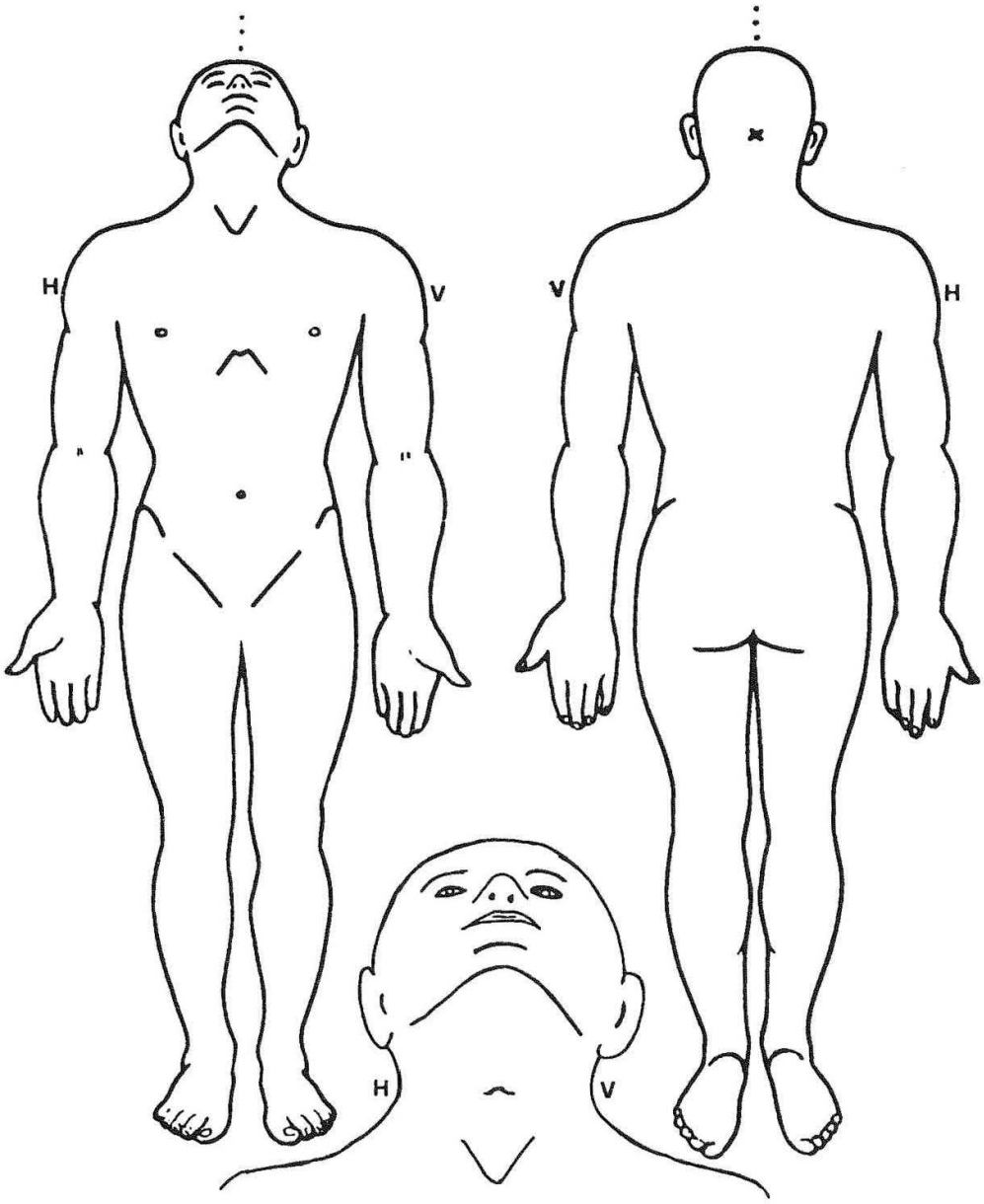

SKISSE 4

Munn/svelg

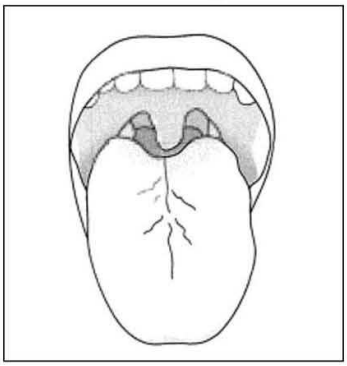

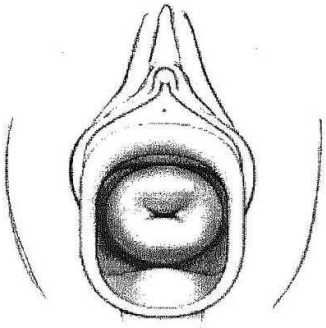

Livmortapp

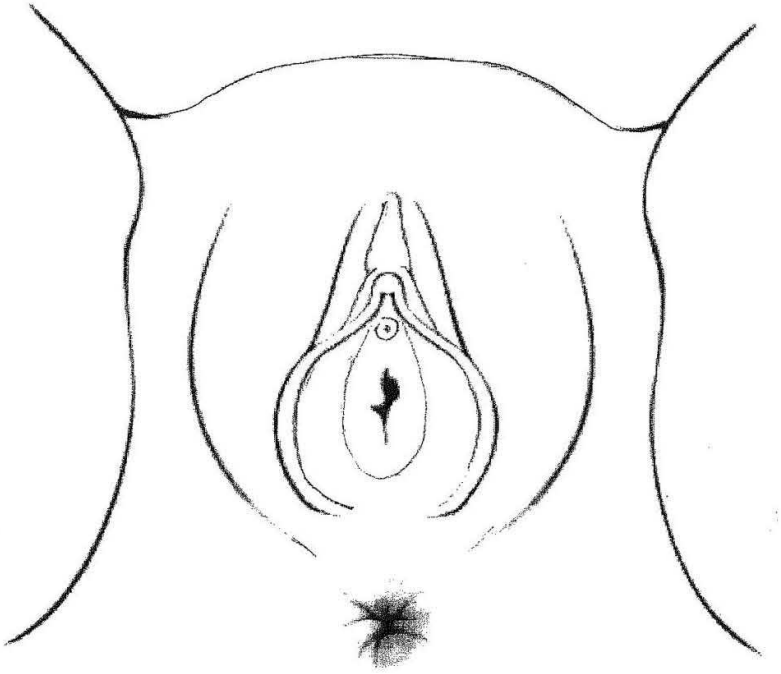

SKISSE 5
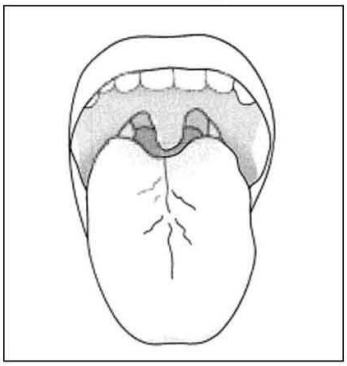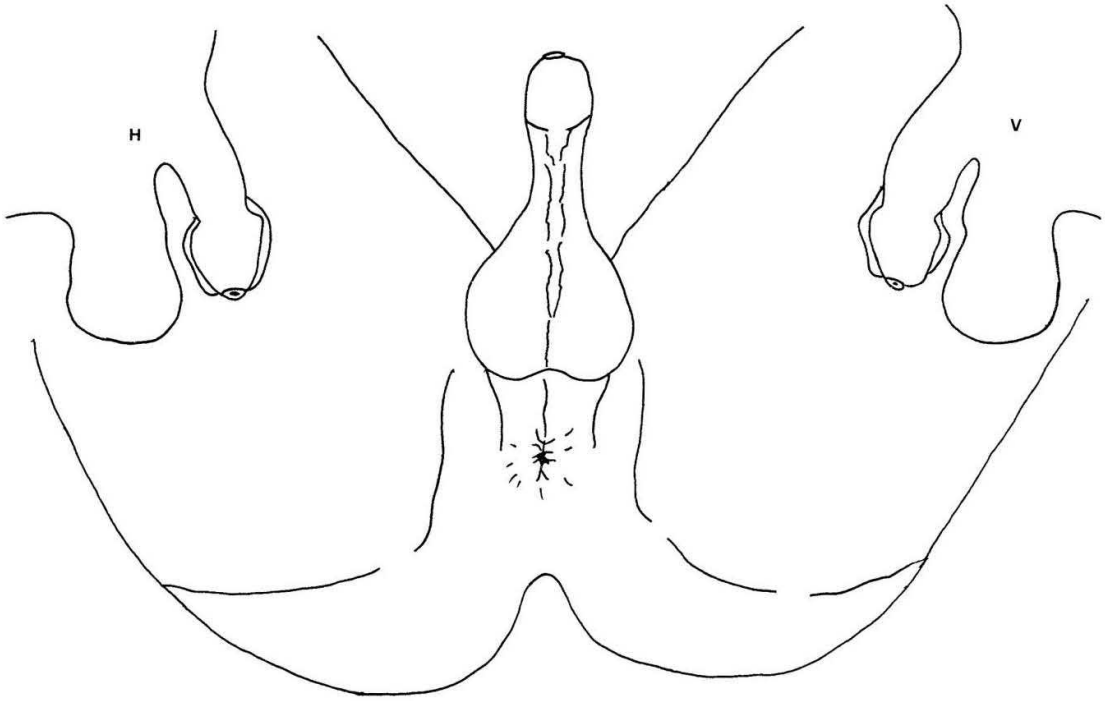
Munn/svelg